Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 55. Braşov, Sâmbătă, 9 (21) Martie 1896.

Un clişeu învechit.

Braşov, 7 Martie v.

„Impăcaţi-vĕ cu Ungurii“ acest clişeu l'au întrebuinţat mai toţi bărbaţii de stat ai României dela 1848 şi până astădĭ în sfaturile, pe carĭ le dădeau Transilvănenilor.

Istoricul Niculae Bălcescu la 1848—49 stăruia din tóte puterile pe lângă Kossuth la Pesta spre a împăca pe Ungurĭ cu Românii, supunêndu-i în acéstă privinţă chiar şi un proiect de lege cam de acelaşĭ cuprins ca şi actuala lege a „naţionalităţilor“. Resultatul a fost zero şi de nul efect.

Publicistul Cesar Boliac pentru a împăca pe Ungurĭ cu Românii redacta la Braşov diarul „Expatriatul“, în care făcea cele mai largĭ concesiunĭ Ungurilor şi cu tóte acestea resultatul a fost, că Ungurii nu cedau şi Românii conduşĭ de Iancu, Axente şi popa Balint îşĭ mĕsurau puterile cu Ungurii pe mórte şi pe viéţă.

Marele boer patriot Câmpineanu, condus tot de ideia „împăcării“ îi dicea într'una din dile publicistului George Bariţiu:

„Mĕi frate! Principatele române vor scăpa, cum vor scăpa de Ruşĭ, dér în fine vor scăpa. Voi însĕ ce vreţĭ? Se schimbaţĭ jugul unguresc cu jugul austriac?“

Ungurii însĕ nu l'au înţeles pe Câmpineanu şi resultatul a fost, că Românii au preferit mai bine absolutismul austriac, decât feudalismul unguresc de atuncĭ.

Patrioţii Românĭ din exil, fraţii Brătienĭ, Golescĭ, Ioan Ghica, C. A. Rosetti şi alţii, în timpul exilului între anii 1850—1861, stăruiau din tóte puterile spre a realisa ideia *„împăcării“* şi emigranţii ungurĭ: Kossuth, Türr, Klapka, Andrassy etc. păreau a ceda cu condiţiune, ca mai întâiŭ principatele române sĕ susţină în mod efectiv o revoluţiune a Ungurilor în contra Austriei. „Ungurii biruitorĭ“, dicea Kossuth et Compania, — „vor vedé pe urmă ce vor puté da Transilvănenilor“.

Peste câţĭ-va anĭ isbutind Ungurii, în urma catastrofei dela Chlum şi Sadowa-Königgraetz, a înfiinţa, prin ajutorul puterilor streine, dualismul germano-maghiar, ideia *„împăcării“* n'a dat de loc înainte; din contră, absolutismul parlamentar maghiar de astădĭ pentru Românĭ e mai rĕu, decât era absolutismul nedeghisat austriac de atuncĭ.

In faţa acestor fapte istorice, trebue sĕ ne prindă mirare, cum actualii bărbaţĭ de stat ai Românilor mai pot întrebuinţa la tóte ocasiunile tocitul clişeu: *„împăcaţi-vĕ cu Ungurii?“*

Noi, chip, ne-am împăca, însĕ ce folos décă ei nu vor sĕ se împace!?

Şi pentru a se puté împăca Românii cu Ungurii, trebue sĕ se înţelégă la vorbă.

Condiţiunile de împăcare ale Românilor sunt cuprinse în programele naţionale stabilite la diferite ocasiunĭ dela 1848 şi până inclusiv 1881.

N'au Ungurii decât sĕ între asupra acestor programe în negocierĭ cu căpeteniile poporului român de dincóce de Carpaţĭ, şi atuncĭ lumea va vedé, că cu Ungurii nu e chip de a te puté înţelege la vorbă, pentru-că Românul nu póte renunţa la basele programelor sale fără de a-şĭ espune poporul la *totala nimicire naţională.*

In acéstă privinţă nu încap têrguelĭ de natură comercială, ca noi sĕ cerem sută la sută, şi pe urmă Slavicĭ-Brote sĕ tacă *„licitaţiă minuendă“*, mulţumindu-se cu **zero** la sută séu cu vorba Ungurului: „nessze semmit, fogd meg jól“ (= n'a nimica, prinde-o bine).

Têrguelĭ de-asemenea natură pot face numai nisce falişĭ politicĭ, ca Slavicĭ-Brote pitulându-se, sub umbra învechitului clişeu: *„împăcaţi-vĕ cu Ungurii“*

Poporul român însĕ, slavă Domnului, n'are nicĭ lipsă, nicĭ poftă de a întra în astfel de têrguelĭ, şi respinge cu dispreţ şi indignare propunerile, ce nu-i pun în perspectivă decât cel mai desperat faliment.

In el este destulă putere de viéţă de a duce lupta până la sfêrşit pentru dobândirea drepturilor sale autonome şi naţionale.

Fi-va Lueger primar?

Acésta e marea întrebare, care preocupă adĭ cercurile politice din monarchia nóstră nu numai de dincolo, ci şi de dincóce de Laita.

Alaltă-erĭ au fost verificate mandatele celor 138 consilierĭ comunalĭ ai Vienei. In timp de opt dile după acésta, nou aleşii consilierĭ, în înţelesul regulamentului comunei, au sĕ se declare, décă primesc mandatul, ce li-s'a dat, ér după acéstă declaraţiune a lor are sĕ urmeze în curênd alegerea primarului.

Décă Lueger va fi ales din nou ca primar şi monarchul va întări alegerea lui, atuncĭ acésta ar însemna o retragere a cuvêntului şi o formală capitulare înaintea puternicului curent antisemit. Din aceste consideraţiunĭ, din partea partidelor dela putere („liberale“) atât din Austria, cât şi dela noi se accentuéză cu hotărîre, că întărirea alegerei unui Lueger în postul de primar al Vienei este *o curată imposibilitate.*

Faţă cu acéstă afirmare însĕ, amicii curentului anti-semit se provócă la consecenţele grave, ce le-ar puté avé un asemenea cas. Se tractéză aicĭ de-un drept constituţional al cetăţenilor, de unul dintre cele mai sfinte şi mai cardinale drepturĭ ale lor, care ar deveni cu totul ilusoriu, décă printr'o trăsătură de condeiŭ s'ar puté paralisa în asemenea mod validitarea acestui drept.

In politică nu esistă imposibilitate, dice un proverb, — ér acest proverb nicăirĭ nu-l aplică amicii curentului antisemit cu mai bun succes, ca tocmai la viéţa constituţională a monarchiei nóstre.

Sunt numai 2—3 anĭ, de când Plener şi soţii sĕi alarmau lumea cu grelele acusaţiunĭ, ce le ridicau în parlamentul austriac contra guvernului. Atuncĭ tótă lumea credea, că este o curată imposibilitate, ca Plener cu partida sa sĕ ajungă vre-odată la guvern. Cu tóte acestea însĕ, Plener a devenit ministru.

Décă dér „imposibilul“ Plener a fost cu putinţă sĕ ajungă ministru, atuncĭ tot aşa, dic ei, este şi *trebue* sĕ fiă cu putinţă şi întărirea lui Lueger în postul de primar.

Cum va sci guvernul sĕ ésă din încurcătură şi cum va puté el sĕ resolve acéstă problemă dificilă, e încă o enigmă. La tótă întêmplarea însĕ, curentul anti-semit, atât de încuragiat astădĭ, va merge înainte, şi guvernul Austriei nu va isbuti aşa uşor, ca printr'o trăsură preaînaltă de condeiŭ sĕ tragă dungă peste socotéla anti-semiţilor vienesĭ, precum a isbutit guvernul lui Banffy faţă de scólele Românilor grăniţerĭ din fostul Regiment I. de graniţă.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Doctorul Nicolai Zubcu-Codreanu.

(Din volumul In „exil“, de Z. C, *Arbore*).

(Fine)

După mórtea profesorului iubit, N. Codreanu împreună cu mai mulţĭ tovarăşĭ ai sĕi dela seminar urméză a-se ocupa serios cu filosofia şi literatura. Mulţămită lecturei, în curênd tăgada şi îndoiala cuprinseră spiritul seminaristului; sub presiunea acestei tăgade, cădură în dărâmăturĭ concepţiunile vechĭ, tradiţiunile teologiei scolaristice, o luptă înverşunată s'a început în sufletul tînĕrului — între tradiţiune şi critică. Şi fără a-se face ateist, N. Codreanu s'a vĕdut silit de a părăsi orĭ-ce ideiă de a îmbrăţişa cariera duhovnicéscă. Era prea cinstit pentru a fi ipocrit.

Din acest moment, seminaristul caută sĕ-şĭ zidéscă o credinţă nouă, menită a înlocui pe cele vechĭ. La orĭ-ce ideiă nouă la orĭ-ce achiziţiune nouă în domeniul intelectual, dênsul adăuga focul sacru al entusiasmului, şi, ca tînĕr, era gata de a primi cele mai marĭ chinurĭ pentru apărarea ideilor sale.

La 1870 Niculai Codreanu şĭ-a isprăvit studiile în seminar, şi s'a înscris la Academia medico-hirurgicală.

Viaţa unui student sĕrac e bine cunoscută lumei culte. După o luptă în sînul familiei, care nu voia, ca tînĕrul sĕ îmbrăţişeze altă carieră decât cea duhovnicéscă, veni lupta cu miseria cea mai cumplită. La Petersburg Niculai Codreanu a ajuns fără o lăscae în busunar, şi devenind student îşĭ agonisea viaţa ca meditator, primind o plată mai mult decât ridicolă pentru órele de meditaţie. Dér de şi viaţa materială la Petersburg a fost mult mai anevoiósă pentru Niculai Codreanu decât chiar la Chişinĕu, turpitudinile miseriei treceau mai uşor, din causă, că sufletului sĕu tînĕr s'a deschis tóte comorile unor speranţe roze. Planurĭ măreţe de un viitor plin de satisfacţiunĭ morale se succedau unul după altul în imaginaţia sa. Setos de a cunósce, el s'a dat cu totul cărţilor, şi s'a dedat cu pasiunea sciinţei. Fiind încă tînĕr, plutea fără busolă pe oceanul neţermurit al sciinţelor, ba studia pe filosofi germanĭ, ba lucra în laboratorul de chimie, fisiologie şi patologie. Incetul cu încetul însĕ tendinţele şi aspiraţiunile sale începură a se fixa... şi Niculai Codreanu a devenit un socialist convins.

Diua scurtă de iérnă îi trecea între zidurile Academiei, séra se aduna cercul intim al tovarăşilor-studenţĭ, şi mica locuinţă a studentului se umplea cu fum de tutun. In acea odăiţă, în aburii samovarului, se făceau discuţii aprinse, se construiau planurĭ, se împărtăşeau reciproc îndoelile, carĭ frământau cugetarea, se resolvau cestiunile ardĕtórea ale dilei, în acea odăiţă se forma viitorul luptător cu absolutismul moscovit.

Cercul din Petersburg al repausatului meu amic, a fost format din proseliţii ardenţĭ ai sciinţei. Aceştĭ tinerĭ iubeau sciinţa nu pentru sciinţă în sine, dér fiind-că fiă-care din ei era convins, că sciinţa singură este aptă de a da rĕspunsurĭ categorice la tóte cestiunile vieţei sociale; că, răzimându-se pe sciinţă numai, omul modern póte nădejdui sĕ biruéscă minciuna lumei şi sĕ strivéscă nedreptatea.

In ultimii anĭ ai vieţei sale de student, N. Cedreanu a luat parte activă la mişcarea revoluţionară din Rusia.

Convins de dreptatea propagandei nóstre şi de necesitatea nuei lucrărĭ luminate în mijlocul poporului de jos, el părăsi Academia pentru un timp óre-care, şi primi a face parte din gruparea revoluţionarilor din Moscova. Acésta îi convenea cu atât mai mult, cu cât acea grupare se compunea în majoritate de tinerĭ din sudul imperiului muscălesc.

In anul 1874 N. Zubcu-Codreanu părăsi Petersburgul şi se întórse la Chişinĕu, unde în curênd a isbutit sĕ formeze un cerc de tineri românĭ, carĭ începură a face propagandă socialistă printre junimea studiósă; în acelaşĭ timp el se puse în relaţii cu studenţii din Iaşĭ, şi făcu cunoscinţă cu mult regretatul Eugeniu Lupu.

In tómna anului 1874 eu primisem o scrisóre din partea lui Zdanowicĭ, prin care eram avisat despre înlocuirea sa prin N. Codreanu la graniţa Prutului, dér tocmai în acest timp amicul meu s'a îmbolnăvit, şi a fost nevoit sĕ între în spitalul din Petersburg.

Pe când el zăcea în spital, la Moscova poliţia a descoperit depositul de cărţĭ revoluţionare, apoi din investigaţiunĭ în investigaţiunĭ a dat de urmele grupărei şi a arestat pe prinţul Saneo Ţiţiani şi pe tovarăşii sĕi. Când s'a arestat Zdanowicĭ şi ceilalţĭ, poliţia găsi adresa lui Codreanu, dér negăsindu-l acasă, n'a putut descoperi esistenţa sa la spital. Prevenit la timp N. Codreanu a putut sĕ părăséscă spitalul în

Italia.

In numĕrul nostru nostru de ierĭ am publicat un estras din espunerile noului ministru Rudini asupra situaţiunei Italiei.

Cei ce au urmărit cu atenţiune ultimele evenimente din Africa, — înţelegem de sastrele ce le-au suferit Italienii în resboiul pornit contra lui Menelik regele Abesiniei, — precum şi aceia, carĭ au cetit cu atenţiune espunerile actualului ministru-preşedinte Rudini, îşĭ vor fi făcut de sigur o cât de palidă icónă asupra situaţiei grele în care a ajuns regatul italian.

Ar greşi însĕ cel ce ar crede, că poziţia de putere mare a Italiei s'ar fi sdruncinat numai în urma desastrelor din Africa. Nu! Aventuriósele planurĭ ale fostului guvern italian, precum şi sistemul luĭ Crispi de a duce o politică colonială umflată, n'a făcut decât sĕ contribue şi maĭ mult la relele ce în timpul din urmă au sguduit adênc increderea publică faţă de Italia.

De câtă-va vreme încóce se vorbesce mult, că posiţiunea regatului italian în concertul triplei alianţe a devenit aprópe neînţelésă, şi că pe Italia n'o légă nimic de acéstă „ligă de pace", decât póte frica de Francesĭ, cu care Bismark a spĕriat mereu pe Italieni. Se mai accentuéză de asemenea, că îndată-ce Germaniei i-ar succede de a-şĭ afla un alt „tovarĕş" mai sigur şi mai cu multă garanţiă, ea va da cu piciorul „parveniţilor", eschiḑêndu-i din cercul puterilor marĭ.

Nu se póte sci, ce se va întêmpla în viitorul apropiat, dér cum-că diplomaţia cóce şi fierbe ceva in ascuns, se vede din desele călĕtorii şi convenirĭ ale diplomaţilor şi miniştrilor de tot felul, şi mai ales din espunerile lui Rudini, carĭ stau în contradicere hotărîtă cu programul şi politica urmată de Crispi, cel mai fidel şi mai devotat prietin al triplei alianţe.

Crispi s'a retras ruşinat temêndu-se de urmările grave ale nenorocitei sale direcţii politice, şi a lăsat Italia în momentele cele mai critice, când nu mai putea sĕ-şĭ acopere fiascul cu vorbe dulcĭ şi promisiunĭ secĭ.

Numai decât în urma acéstă ambasadorul italian *Nigra* din Viena a fost chiămat la Roma, ca sĕ raporteze verbal asupra călĕtoriei lui *Goluchowski* la Berlin.

Din punctul acesta de vedere judecând, espunerile lui Rudini asupra situaţiunei esterne a Italiei, apar numai ca o bineticluită parafrasă a celor ce s'au copt la Berlin, — cu scop însĕ de a amăgi opiniunea publică asupra adevĕratei stărĭ de lucrurĭ. Espunerile lui Rudini n'au insufletit de loc pe Italienĭ, mai ales acum, când nime n'are gustul de a-se însufleţi în situaţia critică, în care se află Italia în urma desastrului din Adua, care a făcut o adêncă rană în prestigiul ei politic.

Cea mai interesantă parte din programul noului cabitet italian este, fără îndoială, declaraţiunea făcută asupra tratărilor de pace cu Menelik. Tratările acestea scim, că le începuse deja guvernul-Crispi tocmai când şi-a dat dimisia. Rudini ḑice, că va conduce aceste tratărĭ cu multă precauţiune, şi nu va intra la învoială decât pe lângă condiţiunĭ, carĭ corespund pe deplin intereselor statului şi demnităţii naţiunei italiane. Rudini dér, décă ţine la consciinţa sa şi la prestigiul nému̦lui sĕu, numai cu greu se va resolva a trece pe sub furcile caudine.

Nu se póte sci, cum va scăpa Italia din acéstă penibilă situaţie. Ceea ce se scie însĕ este, că décă actualul guvern italian voesce în adevĕr binele şi înaintarea patriei şi a cetăţenilor, atuncĭ îşĭ va lua de cea mai înaltă misiune restabilirea păcii interne, a regimului dreptului şi dreptăţii, şi păḑirea neatacată a autorităţii statului, lucrurĭ pe carĭ antecesorul sĕu li-a despreţuit şi călcat în picióre.

Én căutaţĭ şi vedeţĭ...!

Sub titlul acesta am arătat în numĕrul nostru de Joi, că aceia dintre noi, carĭ se miră de *„schimbarea la faţă"* a foilor germane faţă de cestiunea naţională română, nu-şĭ dau sémă despre adevĕrata stare a lucrului şi nu şi-au dat nicĭ-odată ostenéla a cumpăni bine cele ce s'au scris în amintitele foi germane odinióră despre cestiunea naţională română.

Era vorba despre un articol al fóiei germane „Kölnische Zeitung", care dedea „dreptate Ungurilor" în atitudinea lor provocătóre şi volnică faţă de noi Românii. Foile unguresci au reprodus cu multă satisfacţiune aiurările ḑiarului german, dér şi cu mai mare bucurià reproduc ele scrisele unui alt ḑiar nemţesc, *„Berliner Tageblatt"* dela 14 Martie, care se ocupă de urmărirea pe cale poliţienéscă a subscriitorilor „Manifestului", pledând hotărît pentru „îndreptăţirea" procedurei volnice a „cumetrilor" din Budapesta.

„Berliner Tageblatt" începe prin a spune, că „rigórea faţă de fanaticii agitatorĭ dintre Românii din Ardeal este tot aşa de fără efect, ca şi marinimia" (!) „Ne aducem încă aminte — continuă fóia berlinesă — de procesul sensaţional dela Clujiu, care s'a finit cu condamnarea în massă a agitatorilor. Cu tóte că aceştĭ domnĭ au protestat în Memorandul lor contra uniunei Ardélului cu Ungaria şi au predicat ruperea Voivodatul de odinióră de către coróna St. Stefan, totuşĭ guvernul unguresc, din propriul sĕu indemn (?) a propus Corónei graţiarea lor. Li-au iertat o mare parte a pedepsei, şi astfel i-au eliberat cu mult mai curênd, decum ar fi sperat ei. Dela acéstă se aştepta în general un efect bine-făcĕtor. Şi aievea, acéstă procedură înţeléptă a guvernului unguresc a avut cel mai bun efect în România, ca şi în Ardél. Chiar şi majoritatea agitatorilor s'au declarat aplecaţĭ a o rupe cu agitaţiunea contra statului şi a legilor. Un grup dintre ei însĕ şi-au esprimat într'un mod caracteristic mulţămita faţă de fapta graţiărei, întru cât adecă puţin înainte au declarat, că încep din nou lupta contra statului şi a legilor lui, şi încă în tótă estensiunea şi cu tóte mijlócele, ce le stau la disposiţiune. Domnii acestia au completat declaraţia şi cu aceea, că „se consideră mandatarĭ ai naţionalităţii române" şi că nu ţin de legal ordinul de disolvare din 1894. Declaraţia acésta însĕ *n'au subscris'o 12 inşĭ* dintre cei 19 membri ai comitetului disolvat, şi astfel numai 7 dintre ei se póртă ca intrasingenţi, contra, cărora apoi a păşit guvernul. Pe aceştĭ 7 memorandiştĭ mai noi i-au osêndit în sensul legilor, la câte 15 ḑile închisóre şi 100 fl. amendă. O astfel de pedépsă, considerând importanţa faptului, este *fórte blândă* şi uşóră."

Acéstă „strălucită" pledoariă a fóiei germane în favorul politicei unguresci de persecuţiune fără cumpet contra Românilor, nu mai are, credem, nevoie de cometar din parte-ne. Am reprodus aberaţiunile fóiei nemţescĭ numai ca sĕ avem cu o dovadă mai mult, că pressa germană nu ni-a fost nicĭ-odată bine-voitóre, ér cu atât mai puţin ne este ea astăḑĭ, când din tóte părţile se fac încercărĭ de a-ne *umili* de dragul „liniştei şi ordinei" în satatul dualist stăpânit de Maghiarĭ.

Vorba celuia: „organisaţiune nouă" în „situaţiunea schimbată".

Prigonirea pentru subscrierea Manifestului.

Publicăm, după *„Tribuna"* de aḑĭ, recursul d-lui Dr. *I. Raţiu* înaintat vice-şpanului din Sibiiu contra sentinţei, prin care a fost condamnat la închisóre şi amendă de banĭ, din causă, că a subscris „Manifestul". Acest recurs este făcut de d-l advocat Dr. *Amos Frâncu*. Afară de introducere, motivele recursului sunt următórele:

I. După-ce şi factorii puterii esecutive sunt îndatoraţĭ, ca atuncĭ, când ei îndeplinesc o funcţiune de judecătorĭ sĕ esercíteze o critică independentă asupra validităţii ordinaţiunilor materiale şi sĕ-şĭ cerceteze dreptul de competenţă, abstrăgênd deocamdată dela faptul, prin care îl vom clarifica mai în jos, că adecă principiile constituţiunii parlamentare instituite în acéstă ţéră şi disposiţiile legii electorale eschid oprirea constituirii şi activităţii vreunui partid politic — în casul acesta, factul, că autoritatea poliţienéscă mĕ trage în cercetare penală, ca pe autorul şi publicătorul unui product de presă, a Manifestului, involvă în sine nu numai violarea flagrantă a libertăţei de presă, dér tot-odată şi o trecere peste cercul de competenţa, ceea ce calcă disposiţiile positive ale legei, din care causă protestând în contra acestui fapt, nimicirea întregei procedurĭ devine inevitabilă.

Fiind libertatea de presă recunoscută prin lege fundamentală, ca una dintre libertăţile comune, garanţia acestei libertăţĭ e depusă în instituţiunea tribunalelor de presă, ér atribuţiunile acestora nu şi-le póte aroga nicĭ o autoritate poliţienéscă, fiind acésta în contra constituţiei, în contra literei şi spiritului legii.

Prin urmare atuncĭ, când §§-ii 39 şi 40 din art. de lege XXXVII. din 1880, enunţă positiv, că „referitor la delictele comise prin presă rĕmâne neatinsă competenţa tribunalelor de presă şi a curţilor cu juraţĭ", orĭ cu câtă latitudine s'ar aplica legile, un lucru rĕmâne sigur, anume: pentru un articol publicat într'un ḑiar—şi de atare natură e şi Manifestul urmărit deja sub pretext de transgresiune din partea autorităţii poliţienescĭ—nime nu are drept de acusă, decât procurorul de presă şi nime nu are şi nu póte avé, fără suspendarea libertăţii de presă, drept de a judeca, decât tribunalele de presă.

Cei-ce abuséză de teorema dreptului imperativ al statului (állami szükségjog — după principiul: Salus rei publicae suprema lex esto), duşmanii libertăţii pot, ce-i drept, provoca suspendarea libertăţii de presă, fiind ei în posesiunea puterii, dér câtă vreme libertatea de presă, ca o instituţiune cardinală a constituţiunii constitue un bun comun al cetăţenilor garantat şi prin competenţa juriilor, — autorităţile poliţienescĭ sunt incompetente a urmări productele de presă şi pe autorii lor, şi de aceea nimicirea sentinţei protestate e cea mai elementară recerinţă a fidelităţii către constituţiune, pentru-că libertatea constituţională constitue comóra comună a tuturor cetăţenilor.

Principiul acesta, într'un stat de drept, care privesce între instituţiunile sale şi libertatea de presă, nicĭ nu ar trebui sĕ se mai discute, ba nicĭ chiar competenţa tribunalelor nu se póte atinge nicĭ chiar în acéstă parte a ţĕrii, care cu desconsiderarea egalităţii de drept e ţinută sub dom-

---

grabă. şi a fugit din Petersburg la Chişinĕu de unde apoi cu ajutorul lu Eugeniu Lupu a trecut Prutul.

Aşa-dér împrejurările nenorocite pentru astă-dată îl aruncară pe pămêntul patriei-mume, în calitate de refugiat politic. Este bine cunoscută sórtea amară a unui refugiat politic, a unui proscris, dér şi mai amară e acea sórte a unui Român de sânge, când el se adăpostesce pe solul ospitalier al patriei-mume.

In Elveţia, în Anglia, — ţĕrĭ cunoscute prin ospitalitatea lor pentru refugiaţiĭ politicĭ — un proscris găsesce în general acea căldură sufletéscă, acea întimpinare frăţéscă, care ca un balsam închégă rănile durerióse, ce sângeréză mereu în inima proscrisului.

In România... vai! un refugiat din Basarabia nu găsesce decât o primire indiferentă, ba chiar ostilă une-orĭ. Acéstă ostilitate, ce e drept, e întemeiată pe o greşală istorică, care a făcut cel mai mare rĕu României, şi care chiar în momentul de faţă este împărtăşită de o mare parte a lumei nóstre semi-culte. Românii cu ceva carte au simpatii pentru Rusia oficială, nădăjduind din partea acestei Rusii un sprijin în tendinţele şi aspiraţiunile lor naţionale....

Aceştĭ Românĭ, fiind rusofilĭ(?) — privesc duşmănesce pe orĭ-ce Român din Basarabia, ca pe un protivnic al lor.

Şi întru cât-va au dreptate.

Niculai Zubcu-Codreanu a emigrat în România tocmai în anul 1875.

Lucru firesc, că proscrisul a fost nevoit sĕ se ascundă de ochiĭ autorităţei, ca un cum-va sĕ fiă alungat peste graniţă pe cale administrativă.

Prima impresiune, ce a produs asupra lui Codreanu tinerimea nóstră universitară, precum şi literatura nóstră, a fost cât se póte de tristă. La Bucurescĭ, în inima chiar a patriei-mume, el, Român proscris, s'a simţit aşa de isolat, aşa de părăsit de toţĭ, încât se credea în exil...

— „Aci, la noi", îmĭ scria el la Geneva, nimenĭ nicĭ măcar cu sciinţa nu se „ocupă serios. Singurul om de sciinţă în „înţelesul european al cuvêntului — e Has„deu, dér şi el e Basarabian".

Acésta era starea morală a lui N. Codreanu în cel dintâiu an al vieţei sale în România.

Voind a-şĭ continua studiile, el s'a înscris la universitate, dér şi aci a întimpinat greutăţĭ. Ministeriul de instrucţie refusându-ĭ echivalarea diplomei sale din seminar cu bacalaureatul, ér universitatea ne echivalându-ĭ cei cincĭ anĭ de inscripţii dela Academia Medico-chirurgicală din Petersburg, — N. Codreanu a fost silit sĕ se înscrie la Universitatea din Bucuresci ca student în anul al cincelea la facultatea de medicină, — şi sĕ isprăvéscă studiile sale cu diploma de licenţiat în medicină.

Din Bucurescĭ N. Codreanu îmĭ scrisese o scrisóre la Geneva, prin care mĕ anunţase de sosirea sa, şi de sarcina ce şi-a luat în ceea ce privesce graniţa dela Prut. Fiind deja avisat din Rusia, despre înţocuirea lui Zdanowici prin Codreanu, am expediat un mare transport de cărţĭ la Bucurescĭ. Acest transport, precum şi multe alte transporturĭ ulterióre, au trecut Prutul lângă Galaţĭ, fără absolut nicĭ un accident. Tactul şi dibăcia lui N. Codreanu în a trece cărţĭ, erau causele acestor isbânde. Pentru înlesnirea operaţiunilor D-rul Zubcu-Codreanu adeseorĭ supraveghia în persónă pe contrabandiştĭ.

In anul 1876 posiţiunea s'a schimbat întru-cât-va. Imprejurul sĕu s'a format un grupuleţ de tinerĭ, carĭ au început a-se interesa de literatură, de sciinţă, într'un mod conscient. N. Codreanu le-a dat cartea capitală a lui Karl Marx, scrierile lui Bacunin, ale lui Spencer, Taine, Lefrangais şi altele. Interesul ce purtau aceştĭ tinerĭ la orĭ-ce ideiă nouă, îl bucurau mult. Incetul cu încetul din aceştĭ tinerĭ s'au format cetăţenĭ bunĭ şi patriotĭ cu dor de ţéră.

Trăind însĕ la bucurescĭ, şi apoi în judeţul Tutova, N. Codreanu nicĭ pentru un moment nu uită pe nenorociţii sĕi fraţĭ din Basarabia; cu fiă-care transport de cărţĭ revoluţionare în limba rusă, polonă şi ruténă, el expedia la Chişinĕu cărţĭ românescĭ: ḑecimĭ de esemplare de „Răsvan Vodă" a lui Haşdeu, operele lui Alexandri, Bolintineanu, Bălcescu, aritmetice, cărţĭ de cetire pentru şcolarĭ, geografiĭ, evangeli româneseĭ, letopiseţele lui Mihail Kogălniceanu, cumpĕrate cu banii sĕi, le trecea de se respândeau în Basarabia. Étă, de pildă, ce-mĭ scria dênsul la anul 1876, în Februarie 20, la Geneva:

„Dragă amice, în Basarabia nóstră „avem peste un milion de Românĭ, şi noi „cu tine nimic n'am făcut încă pentru po„porul nostru. Un Român ca tine a scris „o mulţime de broşurĭ pentru poporul rus, „editezĭ un ḑiar rus pentru poporul rus, „ai scris cărţĭ gróse în limba rusă, dér „nimic, absolut nimic pentru Românii din „Basarabia. Singura *„Chitraia mechinica"*, „scrisă de un Român, a avut ḑecimĭ de „ediţiĭ şi s'a distribuit în Rusia în ḑecimĭ „de mii de esemplare. Nu credĭ óre, că

narea patentei absolutistice dela 1853, care a fost adusă într'un timp, când era stare de asediu, de o parte, pentru-că §-ul 62 al codului penal chiar şi acele producte de presă, carĭ nu se pot pune la responsibilitatea subiectivă, le subtrage din competenţa puterii esecutive şi le transpune în competenţa tribunalelor; de altă parte pentru-că competenţa esclusivă a judecătoriilor cercuale e susţinută şi în casurĭ de transgresiune circumscrisă în patent, anume prin ordinaţiunea ministerială nr. 1493 din 1871, care interpretéză §-ul 42 al patentului, precum şi prin praxă.

După-ce prin urmare e evident de o parte, că delictele comise prin presă sunt în mod taxativ numĕrate prin lege, ér transgresiunile prin patent legal, între carĭ însĕ esistenţa şi activitatea partidului naţional român nu e şi nu póte fi enumerată — şi faptele acestea dispuse în competenţa judecătoriilor, după-ce sine lege nulla poena; după-ce nime nu-i iertat sĕ fi subtras dela judecătorul sĕu competent şi astfel puterea esecutivă nicĭ nu póte crea nouĕ delicte de presă, nicĭ nu-şĭ póte vindeca şie-şĭ atribuţiunile jurisdicţiunii violând constituţiunea şi legea; sentinţa gravaminósă în lipsa totală de competenţă trebue nimicită, pentru-că dreptul de a judeca, că óre cuprinsul productelor de presă e ipunibil séu ba, nu aparţine puterii esecutive séu factorilor poliţienescĭ, fiind-că în cas contrar douĕ dintre drepturile cele mai cardinale ale libertăţii de presă: dreptul de a spune adevĕrul şi dreptul discuţiunii şi al criticei libere, ar deveni pendente de bunul plac al guvernelor, carĭ întotdéuna sunt apelcate spre arbitrul domniei de partid.

Acésta ar fi egal cu subminarea libertăţii de presă. Opiniunea acésta o ilustréză fórte bine Dr. Frey, cu următórele cuvinte:

„Ohne Pressfreiheit gibt es in einem Staate keine bürgerliche Freiheit, denn wenn die Behörden nicht dürfen in der Presse gegeisselt und an den Pranger der öffentlichen Meinung gestellt werden, ja dann können die Behörden machen, was sie wollen, und stehen wir in Werhältnissen, wie sie in Russland und in Türkei unseligen Angedenkens existiren“.

(Fără de libertatea pressei nu esistă nicĭ o libertate cetăţenéscă în stat, pentru-că décă autorităţile nu pot fi obicĭnuite şi puse înaintea barei judecătorescĭ a opiniunii publice, atuncĭ ele pot face ce le place, şi ajungem în stările, carĭ esistă în Rusia şi Turcia de nenorocită amintire).

Cu tóte acestea autoritatea poliţienéscă de prima instanţă, provocându-se la ordinaţiunea ministerială de sub nr. 321—1894, în care partidul naţional român, în contra §-lui 104 din legea electorală e cualificat de reuniune şi ca atare îi oprescе activitatea până ce statutele vor fi aprobate de guvern, — în articolul de ḑiar întitulat Manifest, tocmai pentru cuprinsul sĕu, care numai ca product de presă póte fi urmărit prin judecătorii, crede a subversa o transgresiune, anumit, cea circumscrisă în ordinaţiunea ministrului de interne nr. 1488 din 1894 şi îl urmăresce în cercul seu de competenţă, deşi chiar nicĭ guvernul nu e îndreptăţit a esercita nicĭ un fel de jurisdicţiune asupra productelor de presă, afară de dreptul de a ridica acusă care-i compete ministrului de justiţie, şi deşi însaşĭ acéstă ordinaţiune, cuprinsul, respective publicarea productelor de presă, nu le ia pentru-că nu le póte lua sub sancţiunea sa.

Din tóte acestea e evident, că nicĭ în general, nicĭ în casul acesta special, autoritatea de prima instanţă nu e competentă la astfel de procedură, şi prin urmare aceea e nulă şi trebue nulificată.

(Va urma.)

SCIRILE ḐILEI.

— 8 (20) Martie.

Din Bucurescĭ primesc tóte foile unguresci următorul comunicat: „Advocatul *Coroianu*, unul dintre membrii intransigenţĭ ai comitetului român naţional din Ardeal, a sosit în Bucurescĭ, spre a-se sfătui cu Brote şi cu Albini asupra continuărei agitaţiunei, şi sĕ-'i îndemne, ca în interesul unităţii agitaţiunei române sĕ-'şi părăséscă posiţia ce au luat'o în timpul din urmă“.

—o—

Mileniul şi tinerimea. Ocârmuitorii din Pesta îşĭ sfarmă ḑilnic capul, cum sĕ dea sĕrbărilor milenare un colorit cât se póte mai „pregnant“. Ei vréu sĕ ducă la acest tămbălău „patriotic“ tótă „naţia“ cu purcel cu căţel cu tot. S'au îngrijit astfel şi de participarea tinerimei dela şcóle. Cetim în foile unguresci, că între ministrul de culte şi direcţiunea esposiţiei se urméză pertractărĭ asupra modului de a participa şi elevii dela şcólele medii. Se fac pregătiri, ca sĕ fiă duşĭ la Pesta cât mai mulţĭ tinerĭ studenţĭ dela şcólele acestea, şi şi-au pus de gând sĕ recruteze o armată de „manifestanţĭ“ dela şcólele *naţionalităţilor*, ca sĕ-i adape „din isvorul nesĕcat al măririi patriotice“. — Avis directorilor dela şcólele nóstre, şi mai ales părinţilor.

—o—

Impĕratul german în Italia. „Agenţia Stefani“ anunţă, că împĕratul Germaniei Wilhelm va merge în 23 Martie la Genua şi va visita Neapolul şi alte porturĭ ale Italiei. E lucru hotărît, că Wilhelm se va întâlni cu Umberto. Ḑiua întâlnirei însĕ nu e fixată.

—o—

Principele bulgar în Petersburg. O scire telegrafică din Petersburg spune, că principele Ferdinand al Bulgariei va merge pe la sfîrşitul lui Martie la Petersburg.

—o—

Estradarea lui Szeless-Adorján. faimosul atentator cu dinamită asupra monumentului lui Hentzi din Buda, s'a întêmplat deja de fapt. Szeless, după cum spune o telegramă din Genf, e pe drum către Budapesta însoţit de escortă poliţienéscă.

—o—

Epistola unui băiat de şcó'ă către Majestatea Sa. Un băiat de 9 anĭ din Rokitnitz (Boemia), care umblă la şcóla poporală de acolo, a scris Majestăţii Sale următórea epistolă: „Iubite Domnule Impĕrat! Când vin cadeţii şi soldaţii la noi în sat pe concediu, imĭ face tot-déuna o mare bucuriă, şi eu încă a-'şĭ dori sĕ fiu soldat. Tatăl meu a fost gendarm a trebuit sĕ umble mult nóptea pe afară, s'a rĕcit şi în urmă a murit. Mama încă a murit. Acum am altă mamă, ea încă e fórte bună. Mama învaţă în şcólă pe fetiţe sĕ împletéscă. Eu învĕţ în şcólă fórte bine. Poţĭ întreba pe d-l învĕţător. Îţĭ sĕrut mâna, iubite domnule Impĕrat, şi rĕmân al D-Tale, Carol *Schmidt*, şcolar în clasa a 3-a în Rokitnitz“. Din cancelaria de cabinet din Viena s'a scris antistiei comunale din Rokitnitz, ca sĕ se îngrijéscă de băiat şi la cea mai apropiată asentare, ce se va ţiné în comuna Rokitnitz, băiatul sĕ fiă presentat comisiunei de asentare.

—o—

Duelul Josika Klebelsberg. O scire telegrafică din Budapesta spune, că duelul dintre br. Samuel *Josika* şi conte *Zdenko Klebelsberg* s'a întêmplat ierĭ înainte de amiaḑĭ. La al treilea atac contele Klebelsberg a căpătat o tăietură grea la cap, în urma cărei ţîşnind sângele 'i-a acoperit întrégă faţa. Br. Josika a primit şi el o mică lovitură la deget. Părţile nu s'au împăcat.

—o—

Ruşii în Bulgaria. Din Petersburg se telegrafiéză, că guvernul rusesc va numi 9 consulĭ şi viceconsulĭ în Bulgaria, afară de agentul de afacerĭ din Sofia. Cheltuelile de lipsă s'au chitat deja.

Mulţămită publică.

Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Braşovului vine prin subsemnaţii a achita în public sumele de mai jos şi a esprima sentimentele sale de profundă mulţămită d-lor mai jos însĕmnaţĭ, carĭ au bine-voit a dărui şi a numĕra pentru biserica română gr. or., ce se clădesce în centrul Braşovului, următórele sume:

Nicolae de Sustai, president în pensiune, 500 fl.; Nicolae I. Ciurcu librar 100 fl; Dr. George Baiulescu 100 fl; B. Baiulescu 200 fl; D-nele: Anastasia Radovicĭ 50 fl.; Elena I. Blebea 5 fl., Maria Creţoiu 4 fl. şi d-l Vasile Ocăşan 5 fl.

Din şedinţa Comitetului parochial român gr. or. din Cetatea Braşovului, ţinută în 25 Febr. 1896.*)

Bartolomciu Baiulescu, preşedinte. *Lazar Nastasi*, notar.

SCIRĬ ULTIME.

Bucurescĭ, 19 Martie. Părechea regală română va pleca în cursul sĕptĕmânei viitóre la Abazzia. Regele şi Regina vor petrece în străinătate o lună şi jumĕtate.

Bucurescĭ, 19 Martie. „Epoca“ susţine, că drept rĕspuns la destăinuirile lui A. C. Popovicĭ în cestiunea naţională, Eugen Brote va scóte în curênd o broşură, căutând a-se rehabilita. Brote va accentua absoluta necesitate a unei împăcăciunĭ cu Ungurii.

Bucurescĭ, 19 Martie. *Marchisul Pandolfi*, deputat în camera italiană şi cunoscutul filoromân, va veni în cursul lunei viitóre aci, unde va sta mai multe ḑile. După-ce va visita mai multe localităţĭ din ţéră, marchisul Pandolfi va merge în Transilvania, unde va petrece mai mult timp.

Viena, 19 Martie. Impĕratul Wilhelm va trece pe aicĭ în călĕtoria sa la Italia. Cu ocasia acésta se va ţiné o mare revistă militară.

Belgrad, 19 Martie. Se crede, că regele va încredinţa în timpul cel mai scurt pe *Simicĭ* cu formarea unui nou cabinet din membri de-ai partidelor moderate, pentru-ca astfel sĕ pótă face revisuirea constituţiei.

DIVERSE.

Carte scrisă pe foi de palm. Societatea din Amsterdam „Natura Artis Magistra“ are o carte scrisă pe foi de palm. Cartea sémănă întru tóte cu manuscrisele Indienilor din India ostică, şi nu se deosebesce numai decât prin textul scris cu litere olandese pe foi de palm. Cartea este din vécul al 17-lea şi e scrisă de un călugăr, pentru-că conţine unele fragmente singuratice din sânta scriptură.

*) On. D-nĭ, carĭ au primit liste de colectare şi nu le-au retrimis, sunt rugaţĭ, ca sĕ le retrimită, fiind-că trebuesc încheiate socotelile colectării.

Casinele muncitorilor din Europa şi America. Casinele muncitorilor, carĭ şi pe la noi s'au întrodus icĭ, colo, câte una, în alte ţĕrĭ sunt fórte multe. Cea mai renumită casină de felul acesta eşi casina din Londra numită „*Westend*“, care mai pórtă şi numele de: „palatul poporului“; ea este un edificiu colosal, ce se compune din mai multe sute de localităţĭ şi are grădinĭ frumóse în estensiune de mai mulţĭ chilometri. Afară de acésta mai sunt şi în alte locurĭ mai micĭ astfel de casine, carĭ se fac la îndemnul şi iniţiativa ómenilor iubitorĭ de cultură şi carĭ se intereséză de înaintarea poporului. Muncitorii înţeleg numai decât scopul acestor casine, şi în cele mai multe locurĭ nu-i silesce nimenĭ sĕ plătéscă taxe anuale, ci rĕmâne la disposiţia fiăcăruia sĕ plătéscă după voinţă şi împrejurărĭ pe câte-o lună, pe câte-o sĕptămână, séu în fine când merge la casină îşĭ ia un bilet cu câţĭ-va crucerĭ. Imprejurarea, că muncitorii din casină de-o parte discută în continu, ceea-ce pe óspeţii mai înalţĭ nu-i conturbă şi mai ales, décă din întêmplare dă de vr'un raportor renumit séu de vr'un arangiator de concert, atuncĭ iute se lăţesce vestea casinei muncitorilor. Lucrul de mirat, dér adevĕrat, cum de în America sunt mai multe casine de aceste decât în Europa. In câte-o comună, unde se află abia câte 200—300 de locuitorĭ se găsesce câte o odaie de lectură, care la noi la oraşe e înlocuită cu cafenele, ér la sate cu cârciume. In America muncitorii au bibliotecĭ fórte marĭ, de unde ómenii împrumută peste an mai mult ca 100,000 de esemplare. Cetirea foilor se întêmplă astfel: unul dintre ei, — cel mai iscusit cetesce maiîntâi foile şi îşĭ însémnă, ce e mai interesant pentru muncitorĭ; şi astfel séra după-ce au isprăvit cu lucrul, se adună cu toţii în casină şi acolo respectivul, care a cetit foile, le spune pe scurt conţinutul articulelor mai interesante, séu le cetesce din nou. Muncitorilor le place mai ales sĕ le cetéscă despre invenţiunĭ. Se întêmplă în câte-o séră, că în casină vr'un inventator le arată invenţiunea făcută de el. Astfel se petrec tóte serile una după altă discutând lucrurĭ interesante şi de folos pentru toţĭ.

Un document din epoca vechiă. In sĕptĕmânile trecute în oraşul Hillah (Babel) cu ocasiunea dĕrîmărei murilor vechĭ, s'a aflat o pétră cu inscripţiunea, care e de pe timpul regelui din Babilon Nabonides. In inscripţiunile acele se povestesce mórtea regelui din Asiria, San Harib, pe care, după cum se sciă, l'a omorît un fiu de-al sĕu pe sub ascuns. Enararea acésta întru tóte se unesce cu cele din sânta scriptură. După aceea inscripţiunea descrie încoronarea lui Nabonides de rege. Mai face amintire şi despre un vis curios, în care antecesorul sĕu Nabucodonozor i-s'a arătat lui Nabonides şeḑênd pe tron. Nabonides cam 40 anĭ după dĕrîmarea primei bisericĭ a ocupat tronul din Babilon şi a domnit 10 anĭ. După cum se vede pe timpul lui Nabonides imperiul babilonén s'a micit fórte tare şi se estindea numai între rîurile Eufrat şi Tigru.

Literatură.

România agricolă este numele unui studiu economic fórte preţios şi interesant, în care se arată, cum este starea poporului român din România, cum sunt împărţiţĭ ţĕranii şi cum trăiesc ei: cum o mână proprietarĭ cei marĭ cu moşiile lor boerescĭ; cum o duc arêndaşii de moşii, între carĭ se află şi mulţĭ Românĭ de pe la noi, mai cu sémă despre Mocanii noştri din Săcele emigraţĭ în România este scris un capitol ntreg etc. etc. Toţĭ câţĭ au cetit acéstă carte laudă pe scriitorul ei, d-l profesor Dr. George Maior, care este un bărbat cu largĭ şi seriose cunoscinţe în trebile economice. Un esemplar costă 80 cr. şi se póte procura şi dela administraţia „Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

„suntem culpabilĭ de a fi uitat poporul „nostru? Nu credĭ óre, că împinşĭ de a „dărima imperiul rus, am perdut din ve„dere şi nu ne ocupăm de loc pentru a „pregăti pe Românii din Basarabia, de a „se folosi de isbânda nóstră? Eu cred că „suntem marĭ culpabilĭ faţă cu ţĕranul din „Basarabia, cu munca şi cu sudórea că„ruia am crescut si ne-am educat“....

Ca rĕspuns la acéstă scrisóre 'i-am arătat, că direct pentru ţĕranul român nu putem face nimic. Singura armă cu care ne luptăm este cuvêntul tipărit, dér vai!... ţĕranul român din Basarabia nu scie carte, guvernul muscălesc nu permite sĕ se înveţe la şcólă limba română, şi că singurul lucru care îl putem face este, sĕ *deşteptăm simţul de naţionalitate* în tinerimea cultă din Basarabia, care tinerime, formând un partid naţional revoluţionar în sînul partidului nihilist, sĕ se federeze în lupta cu Muscalii, cu Polonii, Rutenii şi Caucazienii, că tocmai la acésta lucrez, şi tocmai pentru acésta sunt unit într'un singur gând cu Mihail Dragomanow, cu Polonĭ şi Caucazienĭ ca Ţiţianĭ, Cebadarĭ, Ciocoidze etc.

In anul 1877 N. Codreanu a căpătat un loc de medic de plasă în judeţul Argeş, apoi a trecut ca medic al spitalului militar din Piteştĭ.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Martie 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.85
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	102.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	96.50
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	96,50
Imprum. ung. cu premii	159.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	143.75
Renta de hârtie austr.	100.85
Renta de argint austr.	101.—
Renta de aur austr.	122.25
Losurĭ din 860	148.—
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	978.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	412 50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	376.—
Napoleondorĭ.	$9.56^1/_2$
Mărcĭ imperiale germane . . .	$58.92^1/_2$
London vista	120.55
Paris vista	47.80
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.55
Note italiene.	43.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 20 Martie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.53	Vênd.	9.56
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	1.27	Vênd.	1 28
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	59.05
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	10.90
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Publicaţiune.

Comuna bisericei naţionale grecestĭ Sfint. Treime din cetatea Braşov, aduce la cunoscinţă publică, că **arêndéză posesia ce o are în comuna Poiana mĕrului** (Almás-mező) şi care constă: din edificiul curial fórte spaţios, pivniţă, curte, grajdurĭ, şopróne, grădină de zarzavaturĭ şi legumĭ; mai departe: 2 morĭ, holde şi fênaţe, pe timp de 6 anĭ, cu începerea dela 24 Aprilie a. c. până la 24 Aprilie 1902, pe cale de oferte.

Amatorii pot adresa oferte timbrate conţinênd un vadiu de 10% după suma de arêndă anuală de 700 fl. (oferte mai jos de 700 fl. nu se primesc), în banĭ gata, sau în hârtii de valóre, împreună cu o declaraţiă, că cunósce condiţiile arêndărei şi se supune lor, **până în 23 Martie a. c. la 11 óre a. m.** în cancelaria comunei bisericestĭ, Têrgul cailor Nr. 12 — După espirarea acestui termin nu se mai primesc oferte.

Condiţiunile precum şi descrierea detailată a obiectelor de arêndare se pot vedé în tóte ḑilele la cancelaria comunei bisericestĭ dela 9—12 óre a. m.

Braşov, 4 Martie 1896.

Curatorii bisericei naţionale grecestĭ sf. Treime, Braşov.

920,3—3.

Avis!

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi orĭ şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“